

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 keddnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéréseket visszavonásig
 vagy megőrségre nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Több fizetést!

(P. Á.) Több fizetést, ez most a jelszó! S ez a mottó mindenestre hatni fog. Mert ugyan kire ne férne rá egy kis fizetésemelés, ki ne birna el, ebben a rettenő drágaságban egy kis több jövedelmet, kinek ártana, ha a kormánykörök s a képviselőházból oly mozgalom indulna ki, mely a hivatalnok ember sorát lendíteni törekednék s annak javítását célozná.

De ki beszél itt hivatalnok nyomorról, ki beszél itt nehéz viszonyokról, a létért való küzdelem könnyítésén, családapák és családfentartók mérhetetlen terheinek könnyítéséről?! Nem erről folyik most a szó-beszéd a dunaparti ezer tornyu palotában. Nem a tisztviselők, nem az ország napszamosainak fizetését akarják emelni. Oh nem, de hogy is emelik, sőt ha lehetséges volna még lejjebb szállítanák, hogy egynéhány »Dreaugnuh«-tal többet építhetessenek a trieszti »Stabilimento«-ban, az ország, de kiváltképen a monarchia tekintélyének öregbítésére.

Ha a dolog nem lenne olyan szomorú, nevezhetnénk rajta. A képviselők fizetését akarják felemelni. A képviselőket,

akik már amúgy is eléggé megfizetvék az ország által. A képviselők, a honatyák akarják saját fizetésüket felemelni. 6.400 koronáról egyszeribe 14.000 koronára. Egyszer hadd jöjjön már egy olyan javaslat, mely végre egyhangulag fogadtatik el pártkülönbség nélkül, minden egyes képviselőtől, talán még attól is, kit a sors oly bő anyagiakkal áldott meg, hogy az a kis fizetésemelés, melyből négy hivatalnoki család megélhetne, meg sem kottyan.

A legtöbb kulturálm képviselőjének semmi fizetést sem juttat. Ezzel is kifejezésre akarja juttatni azt, hogy a képviselői méltóság »Nobile officium«, melylyel semminemű honorárium nem jár, ha az ország s a választópolgárok tiszteletét s megbecsülését annak nem tekintjük. De külföldön a parlament tagjai egészen másképpen is fogják fel hivatásukat. Tudatában vannak annak, hogy az a méltóság, melyre a polgárok bizalma őket emelte, oly magaslatos s oly szent célt szolgál, hogy annak minden tehetséggel s minden tudással való szolgálata elsőrendű kötelessége. S külföldön nem is látjuk azt, hogy a parlament ülései nagyrészt határozatképtelen, a képviselők meg

nem jelenése, teljes érdektelensége következtében. Ott nem szükséges a honatyák toborzására minduntalan sürgönyöket meneszteni, mert mindegyik tudja azt, hogy az a méltóság, melyre polgártársai bizalmából emelkedett, egyben kötelesség is.

Nem hisszük, hogy most nagyobb sikere lenne e mozgalomnak. A pártok vezetői ellenzik s így nem is jut annyira, hogy komoly tárgyalásra kerülne. De jó lesz ezért rámutatni, hogy sok mindenféle téren, sokkal sürgősebb dolgok vannak még, — örülhetne az ország, ha a többi sürgős igényeknek eleget tudna tenni s azért jó lesz hosszú időre eltenni azt az indítványt; — addig [pedig várni türelemmel.

A katolikus autonómia. Budapestről jelntik: A király külön kihallgatáson fogadta gróf Batthyány Vilmos ujjonnan kinevezett nyitrai püspököt, aki letette az esküt. Ezután Zichy János grótot fogadta a király. A miniszter a katolikus autonómiaért a király előzetes szentesítését, amit meg is kapott s így Zichy abban a helyzetben van, hogy az autonómia javaslatát legközelebb a Ház elé terjeszti.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Különös esküvő.

— Ejjel valami borzalmas lármára ébredtem fel — kezdte Delville elbeszélését. — Renegtem az izgatottságtól, mikor kibujtam takaróm alól, de csakhamar magamhoz tértem s szinte fenyegetőzve, haragosan rohantam a lépcsőház felé, ki a sötét előszobába. A lépcsőnél olyan zajt hallottam, mintha egy tehencsorda rohant volna fel a házba és a patáknak zajja alatt dühörognének a rozoga falépcsők. Most már a fal mentén tapogatózva mentem lefelé a garádicsra s harsány hangon felkiáltottam:

— Hé, mi az, ki az? Alljatok meg, az áldóját! Vagy közétek lövök!

S-nki sem válaszolt s a láрма tovább tartott. A levegőbe löttem, hogy megjijeszsem a láthatatlanokat. A láрма erre még nagyobb lett, szinte őrdögösszerűvé vált. Nem tudtam, mit tegyek. M-nemüljek előle vagy kutassam ki a láрма okát? Dobjam el a revolveremet vagy kilőjtem rájuk? És kik lehetnek ezek, farsangi bohócok, vagy éjjeli támadók?

Egyszerre csend lett. Valaki becsapta a kaput, aztán léptek visszhangzottak a köveze-

ten, majd elállt ez a zaj is. Elhatároztam, hogy meg kell tudnom, miről van szó. Lesiettem a lépcsőn.

Egy villában laktam, közel a spanyol hátrához s az országút éppen a villa mögött vezetett el. Lefutottam a kertbe, átvetettem magamat a kerítésen s az országútra értem. Hold nem világított, csillag nem ragyogott az égen. De én nem tévováztam. Az a gondolat, hogy a támadók esetleg életemre törtek, végtelen dühbe hozott. Megnéztem revolveremet. Még öt töltény volt benne, csak utol kellett érnem a gonosztevőket. Oh, bizonyára a kis erdő felé menekültek! Osztönömre biztam magamat s utánuk siettem.

Negyedőrai ut után rejtelmes susogás ütötte meg füleimet. Már ott voltam az erdő közelében. Közben tisztábban kezdtem látni: szemem hozzászokott a sötétséghez. De bemenjek-e a sűrűbe? Lehet, hogy a rablók észrevettek s most itt reám lesnek s eltesznek láb alól örökre. Avagy talán nem is erre jöttek, hanem tovább mentek az országúton? A harag forrt bennem s egy percre se jutott eszembe, hogy talán jó lenne felhagyni a képtelen üldözési kísérlettel. Keresztül ugrottam egy árkon, amely az erdőt az uttól elválasztotta s aztán félig kuszva, félig csuszva, bejutottam az erdőbe. De a mint beljebb hatoltam, furcsa világosságot vettem észre.

A tűz magamhoz térített. Tetszett nekem ez a rejtélyes éjszaka. Már vissza akartam fordulni, mert féltem, hogy észrevesznek s egymagam voltam Isten tudja mennyi rabló ellen.

De az a gondolat, hogy akkor holnap se maradhatok nyugodtan villámban, felbőszített ismét. Meg kellett mutatnom, hogy nem félek tőlük.

Közeledtem a tűz felé s meglepetéssel láttam, hogy mindannyiuk egyforma, szinte egyenruhászerű öltözéket visel. Férfiak és nők egymás mellett kuporogtak a tűz körül s mindannyian igen vidám hangulatban voltak. — Részegek — gondoltam.

A lábam alatt megrecscent egy száraz ág, s mindannyian felém pillantottak. Az asszonyok olyan furcsán, különösen néztek rám. A férfiak nem is lepődtek meg nagyon azon, hogy közéjük potyantom. Az asszonyok között volt három gyönyörű szép, különösen egy, a kinek haja olyan volt, mint a folyékony arany a tűz fényében. A többiek fogatlanok voltak, ráncosak és öregek.

Egy kopasz férfi rám kiáltott:

— Mit kíván tőlünk, uram? És mit keres itt?

Mivel spanyol cigányoknak tartottam őket, igen meglepett, hogy franciául szólítottak meg.

Bőjti idényre mindenki legjobban

Alapítva 1829.

WURST JÓZSEF

Telefon 40.

fűszer- és csemege kereskedésében

szerezheti be szükségletét, hol nagy választékban talál mindenféle pácolt és oajos halakat, u. m.: angolnát, bel- és külföldi szardíniákat, pisztrángot, rákot, stb., saját különlegességeket, szárított és konzervált főzelékeket. 202

Naponta friss tea-vajat. Friss tavaszi töltésű ásvány és gyógyvizeket.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 6.

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 óra kor nyitja meg az ülést.

Elnök bejelenti, hogy **Ugron Zoltán** három havi szabadságot kér. Bemutatja a kuria ítiratát arról, hogy a kuria nem fogadta el a **Hazay Samu** ellen beadott petíciót. Bemutatja **Possonymegye** feliratát a megyei tisztviselők fizetésjavítása érdekében, **Sopronvármegye** feliratát a **Lajta** határmenti rendezése ügyében.

Hegedűs Lóránt bemutatja a pénzügyi bizottság jelentését, az indemnitásról.

Következik

a belügyi tárcza

költségvetése.

Bikády Antal tiltakozik az ellen a kijelentés ellen, hogy az ellenzék munkája merő időpazarlás. A tüdővész elleni harcban sem az állam, sem a társadalom nem tett eleget kötelességének. Es szükséges, hogy az állam a múlt hibáit kiköszörölve, intenzív munkát fejtson ki e téren. A nemzetiségek magyarosítására leg-helyesebb mód a közoktatás magyarosítása.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy maradjon a tárgynál.

Bikády: Sürgeti az általános, titkos választójog megvalósítását. A javaslatot nem fogadja el.

Szivák Imre. A városi pótdadók fokozása célszerűtlen, mert a fokozott adó behajtása le-

hetetlenné válik s az általános drágulást növeli. Szükségesnek tartja, hogy a nagyközség és rendezett tanácsú város közt új típust alkossanak. A kerületének, **Komárom városának** birhedi feliratára vonatkozólag a komárom megyei tisztviselők megbízásából kijelenti, hogy a felirat küldőknek nem volt törvényellenes szándékuk (Helyeslés a jobb oldalon.) A költségvetést elfogadja.

Holló Lajos támadja a kormányt, mert nem tesz eleget a városok kulturális és anyagi jólétének érdekében. A latifundiumok aránytalanul csekély adójában az egyenlő adóztatás megsértését látja. Az állam a városokat kihasználó kartelleket támogatja és nem engedi meg oly intézmények megvalósítását, melyek a városok jövedelmét fokozzák. Az általános titkos választói jogot követeli. A javaslatot nem fogadja el.

Elnök 10 pernyi szünetet rendel el.

Szünet után

Besa Miklós gróf **Tisza István** álláspontját helyesli a nemzetiségi kérdésben. Végül a javaslatot elfogadja.

Haller István reflektál **Várady Zsigmond** tegnapi beszédére. Kijelenti, hogy ő nem a gyülekezési jog ellen foglal állást, hanem a szabadkőművesek politikai működését kifogásolja.

Ováry Ferenc a községek tűzbiztonsági ügyét teszi szóvá. A tűzbiztonsági intézkedések foganatosítása iránt javaslatot nyújt be. Az ülés 2 órakor ért véget.

Megkérdeztem tőlük, nem láttak-e véletlenül egy menekülő rablóbandát. Kérdésemre élesen felkaptak. Ez idegessé tett. De a kopasz már ismét beszélt.

— Bouteille Sauhuse urak: adják meg a felvívagositás!

Két torzonborz férfi ugrott fel helyéről és fenyegető mozdulattal jött felém.

— Senki ne mozduljon!

Es ezzel előrántottam revolveremet. De már a másik percben két kar körülölelt, valaki kicsavarta a fegyvert a kezemből s aztán egy pillanat alatt a földön feküdtem megköttözve. Aztán a támadók tanakodni kezdtek, hogy mit tegyenek velem. Ugy volt, mintha törvényt ülnének fölöttem. Először a kopasz beszélt. Vádozt. Azt mondta, hogy betolakodtam a társaságukba. Majd társ hoz fordult s szólt: — Es most, kérem, Sauhuse mester, tartsa meg maga a védőbeszédet.

Most Sauhuse, a ki az előbb megtámadott, valóságos szónoki lendülettel tartott mellett egy védőbeszédet, melyben sűrűn emlegette az emberi jogokat. De ez sem segített rajtam. A törvényszék halálbüntetésre ítélte.

— Hóhér, teljesítse kötelességét! — szólt most ennek a különös törvényszéknek az elnöke.

Az egyik férfi egy nagy konyhakéssel kezében hadonázva rohant felém. Homlokomon veríték ütött ki, s egész testemben összerendeztem. Most az egyik vénasszony telugrott s azt javasolta, hogy kegyelmezzenek meg nekem az esetben, ha az öt asszony egyike hajlandó hozzám feleségül jönni. Az eszme általános tetszésre talált s az asszonyok jól szemügyre vettek. A két banya kijelentette,

hogy nem vagyok az ő izlésük szerint való. A két barna asszony is így nyilatkozott. A szőke is tétozást, de talán könyörgő tekintetem meghatotta s elszánta magát arra, hogy feleségül jön hozzám.

— Akkor oldjátok fel kötelékéből a foglyot — mondta az elnök. — Majd odalépett Sauhuse ur, aki az előbb még hóhérszerepre vállalkozott s áhitatos szavakkal esketett meg bennünket. Majd magunkra hagytak mind a kettőnk. Elkábultam, de kábulatom csak akkor érte el a paxizmust, mikor a gyönyörű éjszakában a lombsátor alatt hozzám simult az én feleségem.

Mikor megvirradt mindannyian visszatértek hozzám, hogy visszavegyék tőlem a nekem adott hitvest. Azzal váltunk el egymástól, hogy másnap viszontlátjuk egymást a szőke asszonynyal, ott, nálam, a szalomban.

Hazamenet ennek a különös élménynek emléke egyre a fejemben járt. Otthon a tűz mellé telepedtem s éppen a lábaimat melegengettem a kandallónál, mikor a csendőr brigádóros jelentették be nálam. Mikor magunkra maradtunk, elmondta, hogy az x-i őrtűz házából megszöktek a betegek s azoknak a nyomát keresi.

— Nem voltak közönséges betegek — mondta. — Az egyik államügyész volt Cernot idején s az asszonyok . . .

— Mit? Asszony is volt közöttük?

— Még pedig öt darab. Az egyik, egy szép szőke, a Calvaire márkű felesége.

Nem hallgattam tovább a fecsegésére. Ejszakai kalandom emléke újra melegíteni kezdett s elkecseregettem bámu tam bele a lobogó tűzbe.

J. H. Rosny.

Második színház Nagyváradon.

Már hónapok óta hire jár, hogy Nagyváradon egy második színházat akarnak létesíteni.

Tegnap tényleg adtak be egy indítványt dr **Bárdos Imre**, dr **Váradi Ödön**, dr **Weisz Márton**, **Gross Sándor**, **Löwenstein Zsigmond**, dr **Várady Zsigmond**, dr **Munk Béla**, **Weisz Lajos**, **Fried Ferenc**, **Schvarcz Izidor** és **Leitmer Márton**.

A hosszú beadványban fejtegetik, hogy a **Szigligeti-színház** kicsi, kevés a páholy s a nagy közönség igénye sincs kielégítve. Kibővíteni nem lehet a színházat, mert akkor elrontanák.

Ezen az állapoton segíteni kell egy második színház építésével, **Ujvároson**. A két színház egy vezetés alatt állana s így a mai szemlézetet csak némiképp kellene szaporítani.

Az egyikben, mikor énekes darabot adnak, a másikban drámát vagy vigjátékot játszanának.

Az építés költségeinek törlesztéséhez a szinigazgató is hozzájárulna s a körül fekvő szomszédos házak tulajdonosait is meglehetne az értékemelkedés címén adóztatni.

Továbbá feltétlen nyereség lenne, a beadvány szerint, ha a **Szigligeti színház** kibővítésére már elhatározni kívánt (?) 3—400,000 koronát az új építést esetleg kezébe vevő társaságnak a törvényhatóság megszavazná, a színház felépítése részvénytársasági alapon is jó üzletet képezne.

Az aláírók azonban nem a részvénytársaságot akarják, hanem kérik a részletes tárgyalást elrendelni és második színháznak városi tulajdonban leendő felépítését határozza el a törvényhatóság.

Adja ki a tanács a költségvetés elkészítése és tárgyalás céljából az indítványt a városi mérnöki hivatalnak és a szinügyi bizottságnak.

Ez szép dolog, de a város törvényhátóságára aligha megy bele a második színház építésébe ez idő szerint. Sokkal sürgősebb és fontosabb dolgok vannak, melyek várják a százezreket.

Eleintén olyan hírek keringtek, hogy teljesen részvénytársasági alapon létesítsék az új színházat s most már a várost akarják beugratni.

A színház tényleg kicsi s el jön az ideje, hogy második színházat kell építeni, de ez az idő még nem jött el. Előbb más kulturális követelmények megvalósítására van szükség.

Tavaszi ujdonságaim

CIPŐ, KALAP

és uri divatcikkben megérkeztek

REICHARD áruháza

Április 8-ikán megnyílik

Kálmán és Kálmán

Egész éjjel francia és magyar konyha.

Nagy Sándor-utca 4. szám.

Erdélyi Borozója

Szolid és előzékeny kiszolgálás.

Kitünő erdélyi

Fővárosi mintára, pazar eleganciával berendezve! □ □

borkülönlegességek.

Nagy Sándor-utca 4. szám.

Városi közügyek.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta rendes havi ülését, Lényegtelen, apróbb közigazgatási ügyeket tárgyaltak csupán.

Hlatky Endre főispán elnökölt s jelen voltak: Bordé Ferenc főjegyző, dr. Thury László v. főügyész, Vasady Lajos kir. tanfelügyelő, Németh István kir. pénzügyigazgató helyettes, May Sándor kir. főmérnök, Kanta Jenő kir. főállatorvos, dr. Várady Zsigmond, Sulyok István, dr. Mihály Lajos, dr. Mayer László v. főorvos, dr. Adorján Emil, Baróthy Pál kir. ügyész, Miskolczy Barna, dr. Cserenyés Béla tb. tanácsnok.

Az ülés megnyitása után a polgármester havi jelentését terjesztették elő, amelynek érdekesebb adatai a következők:

A közegészségügyi állapot március hónapban kedvező volt; a születések száma 23-al multa felül a halálozások számát. A február hónapban járványszerűen fellépett influenza szűnőfélben van. A többi fertőző betegségek közül a roncsló toroklob jelentkezett nagyobb számmal, a hónap vége felé azonban ez is csökkent. Roncsoló toroklob 83 esetben, 6 halálozással; a vörheny 24 esetben, 3 halálozással; a hasi bagymáz 8 esetben, 1 halálozással; kanyaró 3, bányahimlő és hőkhurut 1—1 esetben volt bejelentve.

A járványkórházban 49 fertőzőbeteg ápolatott. A gyermekkórházban 90 fekvő és 323 bejáró beteg gyermeket kezlettek.

Született 98 fi és 89 leány, összesen 187 gyermek.

Meghalt 93 fi és 71 nő, összesen 164 egyén. Városrészek szerint elhalt: Olasziban 29, Újvárosban 33, Váralja-Velencén 25, a kórházakban 77 egyén.

A közbiztonsági állapot márciusban kedvezőtlen volt, mert sok bűncselekmény fordult elő. Lopás 123, sikkasztás 12, csalás 3, zsarolás 1, hamis pénz forgalomba hozatala 2, vagyonrongálás 7, súlyos testi sértés 14, könnyű testi sértés 12, titott szerencsejáték 2, hatóság elleni erőszak 1 és szemérem elleni büntett 2 esetben volt bejelentve.

Letartóztatva volt 102 egyén; ezek közül 83 eltoloncoltatott.

Kihágási feljelentés 250 esetben tétetett. Külföldre szóló utlevél 12 adtatott ki, mind Európába; kívándorló nem volt egy sem.

A közadók március havi bevételi eredménye elég kedvező volt, amennyiben 23,746 korona 77 fillérrel több kincstári adó folyt be, mint a múlt év megfelelő időszakában.

Március hónapban az I. fokú iparhatóság 44 iparjogositványt adott ki, s megszűnt 10 iparüzlet.

A polgármester jelentését tudomásul vették.

A Magyar Bank r.-t.-nak egy felebbezését, városi átírási illeték ügyében pótlás végett levetették a napirendről.

Néhány járda költség, kórházi ápolási díj és városi átírási illeték ellen beadott felebbezést tárgyaltak még le.

Az összes iskolákban a fák- és madarak napját május hó 2-ra, kedvezőtlen idő esetében 3-ra tűzték ki.

Hölgyeim!

Izléses blousok, aljak, pongyolák, costümök, felöltők és csinos gyermekruhák igen olcsón szerezhetők be

Hevesi „PÁRISI” divatruházában, Nagyvárad Zöldfa-utcán.

Nyilvános számadás a teaestélyről.

A főispáni teaestély alkalmával szívesek voltak küldeni tea sütéményt: Jerzsák Istvánné, Kőszeghy Józsefné, Markovits Antalné, Juricskay Dezsőné, Oláh Eleménné, Bozóky Alajosné, Schönberg Arminné, Materny Imréné, Verner Kálmánné, Székely Sándorné, Kondor Dezsőné, Cziffra Gerőné, Fűredi Lászlóné, Meskó Boldizsárné, Tabéri Arminné, Puskás Béláné, Juricskay Zoltánné, Moskovits Mikséné, dr. Szöllösy Ernőné, Darvas Imréné, özv. Csapó Ferencné, Wertheimstein Aranka, Butyka Lajosné, Perlesz Józsefné, Sonnenfeld Adolfiné, Rednik Gáborné, továbbá tortát, mignon, vagy pogácsát Gyémánt Jenőné, Balogh Samuné, Száhlender Károlyné, Fráter Pálné, Munk Mórné, Belezny Antalné, Ferdényiné, Rendes Vilmosné, Tatar Zoltánné, Siket Trajáné, Nagy Ödönné, Sebő Mihályné, Matolai Károlyné, Moskovits Józsefné, Nadányi Károlyné, Hlatky Endréné, Nadányi Jenőné, Szunyogh Szabolcsné, dr. Edelmann Menyhértné, Lőrinczy Gyuláné urnők, míg Erőss Rezsőné 2 üveg bor, Csései Nagy Imréné 2 tálca felkent, 2 üveg likör, Móri Pálné felkent, Bozóky Gyuláné felkent, rum és citrom, Karácsonyi János kanonok 4 üveg bor, 4 doboz sütémény, Csernetyk Józsefné 1 tál sonka, Friedländer Sámuelné kocka eukor, citrom, özv. Balázsházy Bertalané, Sebő Mihályné 2 tálca felkent, Miskolczy Barnéné, Koltbay Béláné és Szunyogh Lorándné felkenteket szívesek voltak adományozni.

A mi a nagy mennyiségű küldeményből megmaradt, a gyermekkórház, városi árvaház és az Erzsébet árvaházhoz lett dr. Miskolczy Ferencné által elküldve

Felülfizettek: Dr. Miskolczy Ferenc (3 üveg pezsgő megváltási díjában) és Rednik Gábor 15—15 K, Mártonffy Bogdán, Ficsek Lajosné, X. Y., Burdala János, N. N., Hoványi Gyula, Biszterszky Iván, Fráter Barna, Bécezy Imre, Földes Béla, Fráter Barnáné, br. Szentkereszt Zsigmond, Rimánóczy Béla, dr. Márkus László 10—10 K, Diósi Lajos 30, Szunyogh Szabolcs 26, X. Y. és Széchenyi Jenő 18 K, özv. Balázsházy Bertalané, Fetser Antal 16—16 K, Juricskay Zoltánné 14 K, Perlesz Józsefné 12 K, Janza Gyula 8 K, Reismann Mór, dr. Medvigy Ferenc, Bordé Ferenc 6—6 K, Laszky Armin, Berkovits Ferenc 5—5 K, Pallay Lajos és Zlinszky Béláné 4 K, dr. Weisz Jakab, X. Y. és Lichtmann Józsefné 3 K, B. I., dr. Némethy Gyula, dr. Kovács Gyula 2 K, V. K., N. N., Markovits Kálmán, dr. Popovits Miklós, Ozsváth Lajos, N. N., X. Y., N. V. 1—1 K.

Ugy az adományokat küldők, mint a felülfizetőknek, továbbá F. Károlyi Leona, Etsy Emilia, dr. Némethy Gyula és Belezny Antal szereplőknek és Szolga Ferencnek, ki a képállvány el és visszahe yezését díjtalanul eszközölte, hálás köszönetét nyilvánítja a rendezőség

A felülfizetés és eladott pezsgő ára, ugy a jegyekből befolyt 961 K-val szemben 223 K 40 f kiadás merült fel. Az így 737 K 60 fillért tevő ma advány a dr. Miskolczy Ferenc nevére már tett és takarékpénztárilag kezelve levő s oly célt szolgáló alapítvány gyarapításául lett a rendezőség

által elküldve, melynek kamatai az élesdi tüdővész szanatóriumban gyógykezelt s onnan kibocsátott szegények részére szoktak azon célból kiosztatni, hogy addig is, míg megfelelő szolgálatot kapnak, legyen miből magukat fenttartaniok.

UJDONSÁGOK.

Tájékozó:

Aprilis 7. A Kath. Kör, utolsó böjti estélye a főgimnázium disztermében d. u. 6 órakor.

Aprilis 27. D. u. A Biharmegyei nőegylet évi közgyűlése.

* **Bozóky — udvari tanácsos.** Igaz örömmel értesülünk jogakadémiánk tudós igazgatójának dr. Bozóky Alajosnak jól megérdemelt kitüntetéséről, melyet nem sokára fog közölni a hivatalos lap. Jó forrásból nyert értesülésünk szerint ugyanis a kormány előterjesztésére ő felsége **udvari tanácsossá** nevezi ki e nagyérdemű férfit s egyuttal a tanügyi kormánykézerek korona — a nyugdíjba is beszámítandó — személyi pótlékot fog neki adni. Aki négy évtizedet jóval meghaladó időn át, oly nagy lelkiismeretességgel szentelte magát a jogászfisuság tanításának és nevelésének, az megérdemli ezt a magas és szép kitüntetést. Adja Isten, hogy sokáig örülhessen neki.

* **A Kath. Kör utolsó böjti estélye.** Ma este 6 órakor tartja ez évben utolsó böjti estélyét a Kath. Kör. Mint az eddigieken, ugy most is a művészet és tudomány fog komoly és nemes élvezetet és tanulságot nyújtani. A mai böjti est műsora: *Varró Zsófia* zongora játéka: Beethoven 6. variáció F. dur. Dr. *Báthory* Oszkárné éneki a *Tavaszt*, *Belezny* Antal költői, szépségű, hangulatos műdalát. Es végül dr. *Hoványi* Gyula jogtanár fog előadást tartani *A szerzetes rendek jelentőségéről*. Az estély ezuttal is a főgimnázium disztermében lesz megtartva.

* **Kitüntetés.** A Bőrkereskedők Országos Egyesülete legutóbb Budapesten tartott gyűlésén *Mercz* János nagyváradai bőrkereskedőt alelnökévé választotta. A bizalomnak e megj nyilvánulása érdemes fértut ért, mert az ualelnök eddig is sokat tett már a bőrkereskedők és bőrparosok ügyének előbbrevitelére.

* **Orvos továbbképző Nagyváradon.** Ezideig csupán Budapesten volt továbbképző tanfolyam az orvosok részére. Mivel azonban a tanfolyam oly népes volt, hogy a tanítás eredménye volt általa kockáztatva, de meg az orvoskarnak is nagy kényelmetlenségükbe került a Budapesten való állandó tartózkodás, a tanfolyam decentralizálása vált szükségessé. A tanfolyam központi bizottsága ennél fogva elhatározta, hogy több nagyobb vidéki városban is fog tanfolyamokat rendezni. Így *Nagyváradon is lesz egy tanfolyam* az idén, melyről tegnap a belügyminiszter azzal értesítette az alispánt, hogy hasson oda, miszerint az orvosok lehetőleg teljes számban jelenjenek meg azokon.

Próbababákat, kerti-butorokat, gyermek-kocsikat és gyermek hajtányokat, utazó-, kézi-, piaci-kosarakat, kefeárukat, gyermekszékeket stb. jól olcsón és nagy választékban

JANKY ANTAL UTÓDA kishidfői

Telefon: 8.

kosár- és lámpaáru-üzletében vásárolhat.

Telefon: 8.

* **Bírói kinevezés.** Az igazságügyi miniszter előterjesztésére, a király *Rossy* Gusztáv nagyváradvárosi járásbírói jegyzőt a magyarországi járásbírókhoz albiróvá nevezte ki.

* **Főúri temetés.** Most érkezett részletes tudósítás *Gerliczy* vejének, mezőszegedi *Szegedy* György királyi kamarás, nagybirtokosnak a temetéséről. Az elhunyt földesurat a csádi kastélyának tőli kertjében terítették ki pompás ravatalon, amely körül a végső tisztességre a gyászolók nagy sokasága gyülekezett össze mindenfelől. Az érkezőket a kastély földszinti nagytérjében az elhunyt földesur veje, *Széchenyi* Pál gróf püspökünk testvéröccse fogadta. A temetésen ott voltak:

Szegedy-Ensch Károly báró és *Eva* báróné, *Széchenyi* Miklós gróf nagyvárad püspök, *Széchenyi* Jenő gróf és hitvese *Almássy* Huberta grófné, *Erdődy* Gyula gróf és neje, *Széchenyi* Emilia grófné, *Erdődy* Sándor gróf, *Erdődy* Tamás gróf, *Erdődy* Lajos gróf, *Mailáth* György gróf és neje, *Mailáth* Géza gróf és neje, *Mailáth* József gróf, *Gerliczy* Ferenc báró és neje, *Korniss* Károly gróf és neje, *Hohenlohe* *Klodwig* herceg, *Lajos* bajor királyi herceg képviselőjében *Leonráth* Vilmos báró, *Mannsberg* *Matild* báró, *Zichy* *Frigyes* gróf, *Rohonczy* *György* báró altábornagy, *Podmanický* *Béla* báró, özvegy *Batthyány* *Józsefné* grófné, *Korniss* *Emilné* grófné, *Korniss* *Antal* gróf, *Prónay* *Pál* báró, özvegy *Putzeáni* *Károlyné* báróné, *Seebach* *Károly* báró és *Matild* báróné, *Niczky* *Ferenc* gróf, *Korniss* *József* gróf, *Reiszig* *Alajos*, *Reiszig* *Géza* és hitvese, ifj. *Reiszig* *Ede*, *Reiszig* *Lajos*, *Des* *Echerolles* *Kruspér* *Sándorné* és még számosan a főúri világból. A vármegyei előkelőségek sorából megjelentek: *Békassy* *István* dr és neje, *Bezerédy* *István* dr nyug. főispán és neje, dr *Ernszt* *Józsefné*, *Okolicsányi* *Dénes* nyug. főispán, *Guary* *Miklós* kamarás, *Chernel* *Antal*, *Weörös* *István*, *Maróthy* *László*, *Radó* *Lajos*. Vasmegye közönségének küldöttségét *Radó* *Gyula* dr vármegyei főjegyző vezette, a küldöttségben résztvettek: *Kiss* *Emil* dr., *Janosits* *Gábor* és *Sinkovich* *Elek* középponti járási főszolgabíró. A szombathelyi káptalan részéről megjelentek: *Horváth* *István* kanonok, püspöki vikárius, *Tóth* *István* dr kanonok, az utóbbi a vármegyei Katolikus Kör-képviselőjében is, *Császár* *József* dr teológiai tanár és a dominikánusok részéről *Rácz* *Ferenc*. *Kovács* *István* községbíró vezetése mellett teljes számban jelent meg *Acsád* község képviselőtestülete és *Horváth* *József* számtartó vezetése mellett az uradalmi tisztikar és alkalmazottak. Képviseltette magát azonkívül a temetésen a szombathelyi általános takarékpénztár igazgatósága és tisztikara, a sárvári takarékpénztár és a magyar és osztrák bank szombathelyi fiókjának tisztviselői kara.

A délszaki növény és virág valóságos ligetében álló ravatal elborította a tömördek gyönyörű koszorú, köztük *Lajos* bajor királyi hercegnek és feleségének kékszalagos babékoskoszorúja. A koporsó mellett négy vármegyei huszár és az a csádi önkéntes tűzoltóság állt őrséget. A gyászszertartást *Mailáth* *Gusztáv* gr. erdélyi püspök végezte, aki rokona a gyászoló családnak. A szertartás után elindult a menet a sírbolt felé. Közvetlenül a koporsó előtt haladt a papság, a koporsó után az elhunyt özvegye, *Gerliczy* *Irma* báróné és a gyászoló család tagjai mentek, azután a község hosszú sorban. A családi sírbolt előtt *Mailáth* püspök beszentelte a koporsót, amelyet azután a kar gyászénekének hangjai mellett vittek le a sírboltba.

* **Kolera-e vagy mérgezés?** A Komádiban megbetegedett *Kincses* család ügye értetető izgalmat keltett minden felé. Az eset hírére nyomban kiszállottak az orvosok és a já-

rás főszolgabíró, akik fogatosították a megfelelő intézkedéseket. A betegek mindannyian hányásban és hasmenésben szenvednek. Egy gyermek meg is halt. A hullát felboncolták és azonban ennek során nem tudták megállapítani semmit. Annyi tény azonban, hogy arzén vagy foszfor mérgezés ki van zárva. A főorvosnak az alispánhoz tett jelentése szerint valószínű, hogy a *Kincses* család romlott füstölt húst evett és ennek következménye volt a mérgezés. Az orvosok azonban biztonság kedvéért a hulla belső részeit felküldték az országos bakteriológiai intézetre. Tekintve azonban a gyanús körülményeket a járási főszolgabíró elrendelte a legmesszebbmenő óvintézkedéseket. E szerint komádi egyelőre zár alatt van. Addig még kétségtelenül meg nincs állapítva a haláleset oka, Komádiban minden összejövettel illos. Tilos az élelmi szerek kivitele is. Ha a községben idegenek jelennek meg 5 napos megfigyelés alá kerülnek s csak akkor mehetnek szabadon. A koleragyanus házat állandóan két ember őrzi, akik a felváltáskor kötelesek dezinficiálni magukat. Az őrízet alatt lévő házba senkinek se szabad bemeenni. A főszolgabíró egyszersmint intézkedett az iránt is hogy a veszedelem ne ejtse kétségbe a lakosságot. Az ellátásról utasította, hogy minden törekvéssel hasson oda miszerint a lakosság megnyugodjék s a bajt ez által nyugodtan sikerüljön orvosolni. A beteg családról különben az alispán állandó jelentést vár. Tegnap a főszolgabíró jelentést is tett az állapotokról. A jelentés szerint a beteg családban határozott és lényeges javulás állott be. A betegeknek a hasmenés és hányás megszűnt, a láz elmúlt. Nagyon valószínű, hogy az egész mérgezési eset, amit nagyon megerősít ama körülmény is, hogy az utóbbi meleg napok alatt a család a füstölt húst nem tartotta kellő hűvös helyen és az megromlott. Ebből a hústól evett az egész család és így történt az egyszerre való megbetegedés is.

* **Községi orvost Érmihályfalvának.** Az *ermihályfalvai* főszolgabíró tegnap jelentést tett az alispánnak, hogy a községben dacára annak, hogy a lakosság száma meghaladja a 6000 et, még sincs községi orvos. Tekintettel arra, hogy a törvények értelmében minden község, melynek lélekszáma az 5000 et eléri, köteles községi orvost tartani, a főszolgabíró kéri az alispánt, miszerint rendelje el a községi orvosi állás szervezését.

* **Jegyző, aki izgatja a népet.** Tegnapelőtt egy igen súlyos vádakat tartalmazó sürgöny érkezett az alispánhoz a béli járásból. A sürgönyben a járásba kirendelt járvány orvos tesz panaszt a jegyző ellen, akit olyan dolgokkal vádol, melyek a legsúlyosabb elbírálás alá esnek. A sürgöny szövege a következő:

Bélikirálymezői körjegyző fuvarozást megtagadja, népet ellenem izgatja, működésében akadályozva vagyok kérem azonnali megtorló intézkedést.

Adler *Károly*,
járványorvos.

A sürgönyre az alispán nyomban intézkedett szintén távirati úton. Az alispán elrendelte a béli járás főszolgabírójának, hogy a járványorvossal azonnal menjen ki Bélikirálymezőre és intézkedjék, hogy a járványorvos működésében ne legyen akadályozva. Elrendelte egyszersmint az alispán azt is, hogy a főszolgabíró tarison vizsgáljat s ennek eredményeként járjon el a jegyzővel szemben. Az

alispáni rendelet vétele után Béliből dr *Mis-*
Holcsy *Hugó* szolgabíró azonnal Bélikirálymezőre utazott a járványorvossal együtt, ahol kihallgatta úgy az orvost, mint *Veres* *Béla* körjegyzőt. Hogy mit talált a kihallgatás alkalmával a szolgabíró, annak részleteit nem tudni, egyelőre tény az, hogy a körjegyző ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. A járványorvos részére pedig biztosítva van a törvényben biztosított fuvar.

* **Madarak és fák napja az iskolákban.** Gróf *Apponyi* *Albert* volt kultuszminiszter ideális gondolkodását jellemzi azon rendlete, amelyet a madarak- és fák napja megtartása érdekében bocsátott ki annak idején. Evenkiint egy napot kell erre szentelni az iskolákban, amikor a tanítók igyekeznek megfelelő példákkal, előadással a szegény gyermeki szívbe beoltani a fák és a madarak iránti szeretetet, amely által a legdurvább gyermekleike is csiszolódik, finomul. Nálunk különösen szükséges, hogy még a felnőtteket is szoktassuk a madarak és a fák szeretetére, kimelésére. A parkokban, utcai ültetvényekben még olyanok is kárt tesznek s azokat vaudal módra tördelik, sőt el is tulajdonítják, akik az intelligensebb elemekhez számítják magukat. A madarak védelme pedig fontos gazdasági dolog, mert ahol a madár védelemben részesül, ott elszaporodik, előszeretettel tartózkodik s a férgek, hernyók, bogarak pusztítása által megvédi a gyümölcsfák termését. Az iskolákban ez évben május hó 2-án, esetleg 3-án lesz a fák- és madarak napja. Tanítóink üdvös és hasznos dolgot cselekszenek, ha a rendelet kibocsátójának intenciói szerint, minél nagyobb buzgalommal használják fel ezt a napot.

* **Kanyaró Köröstárkányban.** A gyermek-betegségek egyre nagyobb mérveket kezdenek ölteni. Megiepetésszerűen egyszerre egyes községekben oly tömegesen lépnek fel, hogy szinte megdöbben felette az ember. Tegnap a belénvesi főszolgabíró arról tett jelentést, hogy *Köröstárkány* községben 71 esetben állapították meg a kanyaró. Ha tekintetbe vesszük, hogy ez a község nem is oly tulságos népes, megállapíthatjuk, hogy talán egy gyermek sem mentes *Köröstárkányban* a kanyaróból. A főszolgabíró kéri az alispánt, hogy mondja ki a járványt és csukassa be az iskolákat. A megfertőzött községben a kellő óvintézkedéseket fogatosították.

* **Aki nem akar nyugdíjba menni.** A vármegyei nyugdíjbizottság legutóbb tartott ülésén a főorvos véleménye alapján nyugdíjazta dr *Engel* *Zsigmond* derecskei járási orvost. A nyugdíjazás alapja pedig az volt, hogy az orvos érlelmesedésben és aggkori elmebajban szenved. Tegnap a nyugdíjbizottság határozatát *Engel* megfellebbezte s felebevezésében kifejti, hogy idegkimerülésben szenvedett, azonban a bemutatott bizonyítvány igazolása szerint állapota ma már annyira javult, hogy folytathatja járási orvosi működését. *Engel* kéri az állásába való visszahelyezését.

* **Az egyedüli nyomorék.** A napokban megirtuk, hogy *Köteles* *Sándor* érsemjéni ember panaszos hangú kérés levelet intézett az alispánhoz, ahol segélyt kér, mint egyedüli nyomorék. A levelet kiadta az alispán a járási főszolgabírónak, aki megállapította, hogy *Köteles* havi 2 korona segélyt kap a községtől és ezen kívül csizmafoltózással is foglalkozik, tehát nincs annyira elhagyva, hogy a vármegye segélyezze.

x **Tavaszi vásár.** Tisztelettel értesítem a mi nagyközönséget, hogy a csillár és fémáru gyártást megkezdtem s ennél fogva raktáron levő csillár készletemet helyszűke miatt gyári áron, sőt normális elfogadható áron elárulom. Régi csillárok átalakítása, galvanizálása, fémáruk rezevése, nickelézése, butorvasalás, portáldiszkek stilszerű készítése rajz és terv szerint. *Stern*, Bémer-tér, Telefon 556.

Uj virágüzlet!

Fratrics János

kereskedelmi és műkertész.

Kertészeti telepe: Szent János. — Virág-
: : csarnoka: Szent János-utca 1 szám, : :
ahol minden időben frissen
vágott virágokból készülnek

báll, menyasszonyi s alkalmi csokrok

szép kivitelben, előnyös árak mellett.

x Mikor pártoljuk a hazai ipart?

Ha a termék van olyan jó, mint a külföldi, ha beszerzése előnyös. Ime itt az alkalom magyar ember készítménye, magyar termék, mégis kiállja a versenyt bármely külföldivel. Ki ne hallotta volna hírét a Siklinél beszerezhető Gyulatinak, mely megóvja a fogat a romlás, porlás és lazulástól, letisztítja a fogról a feketeséget, barnaságot, a fogfájást rövid idő alatt megszünteti s mégis alig kerül napi használata személyenként 1 fillérbe. Kérjük minden gyógytár és droguériában, valamint fűszer és fodrász üzletben a Sikli Gyulatint. Ára üvegekint 1.50 és 3 korona. Főraktár Sikli Józsefnél Halász-utca 10. számú háznál, mely 1950 koronát jövedelmez és még beépíthető telekkel bir, szabad kézből eladó.

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves

Nagyvárad, Bémer-tér 293. sz.

Brillians ékszerek, aranyárak,
ezüst dísz tárgyak és evőeszkö-
zök valamint zsebórák nagy-
raktára.

x Vadászok figyelmébe. Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Rákóczy-ut Moskovits palotában egy modern fegyverüzletet nyitottam, hol mindennemű fegyverek, revolverek és töltények kaphatók. Fegyvereket szakszerűen javítok. Ladányi József puskaműves és fegyverkereskedő. A vadászati évad vége felé közeledik. Felhívom a fegyvertartók figyelmét, hogy fegyvereiket javítás végett bizalommal hozzák műhelyembe. M. kir. löporáruda. Telefon 269.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy

Óváry Lajos kályhás üzletét
átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk
ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt.

Kiváló Jóságú modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtunk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fentartani. A legdivatosabb és legegyszerűbb

cserepkályhák

állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrovidebb idő alatt eszközöltetnek. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Óváry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utódai).

Csengeri-utca 27. szám.

Double-kelme

ujdonságok

FLEGMAN

cégnél, Bémer-tér.

128

x Néhai főosztelendő Makutz Ernő
theol. könyvtárát míg a készlet tart *olcsón* ki-
árusítom. Benkő Artur könyvkereskedő Rákóczi-
ut 10.

Hölgyeim!

Kelim, gobelin és
Smyerna ujdonsága-
imra felhívom figyel-
müket. Okvetlen néz-
:: zék meg. ::

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

NAGY OCCASIO!

Tavaszi ujdonságok megérkeztek
kosztüm, bluz-kelmék, francia
delainok, esipkék, sejmek. Meny-
asszonyi kelengyékert vegyünk
olcsón és megbízhatóan. Menjünk

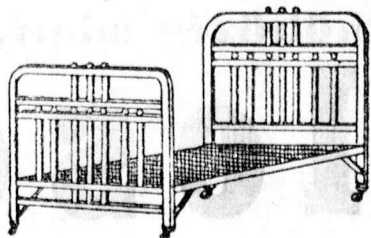
RADÓ és KERTÉSZ-hez

Telefon 1030. Kossuth-u. 2.

11

x 3—4 koronáig kerekhet naponta, aki
a Málnási Borviz főraktáránál, Kolosvári utca
104 sz. alatt jelentkezik.

Vas és rezubitor

gyári raktári

Szakrényagy 3 matraccal 19 korona

Sodronybetét 10 korona

Rézkarniss 5 korona

Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Péntek: Rip van Winkle (Rhédei Szidi
vendégjátéka.)

Szombat: Luxemburg grófja (Rhédei Szidi
második vendégjátéka.)

Vasárnap délután: Sas fiók, este: Király-
szöktetés. (Uj operett. Premier.)

Gyermekbarát-estélye.

A Gyermekbarát javára mérsékelten fel-
emelt helyárrakkal és mégis telt ház előtt folyt
le a tegnapi előadás. A vonzerő a két vendég
Fényes Annuska és Werner Sárika volt.

Werner Sárika töltötte hálátlan szerepre
vállalkozott, mikor cimbalomszóval lépett fel
színházban. Akármilyea tökéletesen játszik,
már maga a cimbalom nem olyan tökéletes
hangszer, hogy egy színházat be lehessen vele
tölteni. A legtöbb szám feliben-harmadában
elveszett, kivált az első, a mikor még a cim-
balmot a színpadnak nem is az elején, hanem
a közepén állították fel. Pedig kár volt érte.
A mi tökéletesség, művészet a cimbalmon el-
érhető, az Werner Sárika játékában benne
van. Precízül, szép kidolgozással játszik s a
legnehezebb részletekkel is könnyedén küzd
meg. Nemcsak magyar dalokat adott elő, ha-
nem operett, sőt operarészleteket is s min-
denikben egyformán meglepte a közönséget
színes, művészi játékaival, a minőt cimbalmon
Nagyváradon még nem hallottunk. Megérde-
melte a sok tapsot.

Fényes Annuska régi kedves ismerősünk.
Mióta nem láttuk, határozottan haladt: játéka
öntudatosabb lett. De azért megmaradt benne
az ellenállhatatlan gyermeki bájoság, mely még
a legnagorvább nézőt is mosolyra készíti.
Temperamentuma pompás, leleményessége ki-
togyhatatlan. Akárhányszor elfelejtettük, hogy
egy fiatal gyermekleányt látunk magunk előtt.
Fényes Annuska már ma kész művésznő, akit
az idősebb kolléganők közül bizony nem egy
rivalizálhat. A Takarítónő dala, az Obsitosból
előadott kuplé és a Kis vitéz dala valósággal
frappirozták a közönséget, mely egészen el-
halmozta a kis művésznőt tetszésnyilvánításai-
val. Volt néhány mozdulata, mint a napernyő
kezelése az Obsitos kupléban, amelyek bájos-
sága utólráhetetlen s talán csak gyermektől
olyan kecses. Erdeklődéssel várjuk a sokat
ígérő kezdetnek minél szebb folytatását.

A két vendég felléptéhez a keretet Gül
baba két első felvonása adta meg. Ha keret is
volt, kár volt némely részt elnagyolni, mint
Kabos Zoltikár szerepét. Az akadozások is el-
maradhattak volna. Károlyi Leona ellenben
most is brillirozott. Ezt a szerepet a vidéken
nem hisszük, hogy valaki csak megközelítőleg
is úgy eljátsza, mint Károlyi Leona, akinek a
külső megjelenéstől kezdve Gábor diák szere-
péhez minden művészi kvalitása meg van. Igen
jó volt Zsigmondy Anna Leilája és Sik Gül
babája. Leóvey a sietés kedvéért Mujkónak nem
egy tréfáját elnagyolta vagy elhagyta. Ellenben
meglépett Mihályi. Először azzal, hogy olyan
semmi szerepet, mint Kucsuk Ali basa nagy-
tekintélyű, de alig pár szavas szerepe, elvállalta,
aztán azzal, hogy milyea pompás alakítást ta-
dott csinálni ebből a jelentéktelen semmiség-
ből, csakugyan jobb sorsra érdemes buzgósággal.

Rédei Szidi vendégjátéka. Minden jel arra mutat, hogy a kolozsvári népszerű koloratur-primadonnájának, Rédei Szidinek mai és holnapi vendégfellépése a legteljesebb és legszebb siker jegyében zajlik le. Ami operett-reprizeknél ritkaság, a Rip van Winkle előadására már alig van jegy és a Luxemburg grófia holnapi előadására már is biztosítva van a telt Ház. Rédei Szidi ma este megérkezett Nagyváradra és holnap délelőtt már részt vesz a próbákon.

Királyszöktetés. A szezon egyik legérdekesebb és művészi szempontból legértékesebb operett-premiérje lesz a Királysöktetés vasárnap esti bemutatója. Pompásan megformált mese, gyorsan és hatásosan gördülő cselekmény, bájos zene; ezek főerényei Kerner és Fenyéri operettjének, amelyek mielőtt magyar bemutatót értek volna meg, diadalmasan, óriási sikerrel járták be Ausztria és Németország összes jelentékenyebb operett-színházait. A darabban a Szigligeti-színház összes énekes erői foglalkoztatva vannak. Pompás szerep jut benne Károlyi Leonának, Asszonyinak, Zsigmondi Annának, Leóvegynek stb.

Sasfőök. Vasárnap délután Rostand gyönyörű és világhírű drámáját: a Sasfőököt játsszák el a Szigligeti-színházban Etsy Emiliával a címszerepben. A direktciónak dicséretére válik, hogy Rostand e hatalmas alkotását olcsóbb helyárrakkal, a hétköznapon elfoglalt közönségnek is bemutatja. A Sasfőök különben egyik legszebben, legtekélyesebben kiállított produkciója a színháznak. Etsy Emilia alakítása a reichstadti herceg szerepében maga külön becses látványosság. Poétikus és erős szerepalkotás ez, egyike a nagytehetségű művésznek legszebb sikereinek.

Z E N E.

A vasárnapi hangverseny-este általános és meleg érdeklődéssel találkozott a nagyváradai zenekedvelő közönség köreiben. A zenepártoló társaságnak úgy látszik sikerült biztosítania hatodik estéje sikerét is, bár a körülmények, a koncertművészek nagy lefoglaltsága miatt erősen akadályozták. A Szigeti-Marschalkó estre szóló jegyeket máától kezdve már csak igen korlátozott számban lehet kapni, mert az előjegyzések a jegyek nagyrészt lekötik. Egy-két páholy és a földszint néhány sora fölött rendelkezik mindössze a rendezőség. A jegyeket Vidor M. könyvkereskedése (Rákóczi-ut) árulja.

TÁVIRATOK.

Potemkin ország.

Róma, április 6.

A jubileumi fényes ünnepek hangulatába belesüvit az inséges, munkátlan nép jajveszékése. Tegnap is az egész városon végigvonult a tüntető tömeg, munkátlan és éhező dolgos emberek tömege, kereskedelmi alkalmazottak és alsóbrangu hivatalnokok, akik az utcára vitték nyomorukat. A körmenetben táblákat vittek ilyen fölírásokkal:

Kenyeret a népnek!

Vesszenek az élelmiszerárak!

Az inség, s sokadalom egy tágas téren gyűlést tartott. A szónokok azt hangsúlyozták, hogy öt év alatt ötven százalékkal drágult meg

az élelem, holott a munkabér és a hivatalnokok fizetése csak öt százalékkal javult, s mialatt az állam milliókat költ, hogy ünnepelje az egység félszázados jubileumát, az alsóbb néposztályok éheznek. A tüntetés a legnagyobb rendben ment végbe.

Hazaáruló francia.

Páris, ápril 6.

(Saját tudósítónktól.) Pichon volt külügyminiszter február 28-án följelentést tett az ügyészségnél bizalmas hivatalos okiratok elszakasztása és közzététele miatt. E följelentés alapján az ügyészség szigorú vizsgálatot rendelt el és most azt jelentik, hogy az ügyészség és a titkos rendőrség eljárásának eredménye alapján már március 31-én letartóztatták Rouet René külügyminiszteri konzulátusi gyakornokot. Továbbá egy Maimon Bernát nevű angol embert és ennek titkárát Pallicet. Mind a háromnál házkutatást tartottak és oly bizonyítékokat foglaltak le, hogy Rouet Renét hazaárulás miatt vád alá fogják helyezni. Most történik először, hogy a francia külügyminisztérium valamelyik hivatalnoka ellen ilyen vádat emelnek. Pichon már február elején észrevette, hogy minisztériumából rendkívül fontos s különösen a keleti ügyekre vonatkozó diplomáciai okiratok eltűntek és később az újságokban megjelentek. — Pichon megindította a vizsgálatot és később az egész ügyet az ügyészséghez tette át. Cruppy külügyminiszter most azon fáradozik, hogy a külügyminisztérium rendtartásának megváltoztatásával szigorú intézkedéseket tegyen, melyek minden indiskréciót meg fognak akadályozni s gondoskodni fog arról, hogy a minisztériumba érkező táviratok és okmányok csak az illető hivatalos személyek kezébe jussanak.

A külügyminisztériumban elkövetett okmánylopásról még a következőket jelentik: Az ellopott okmányok keleti dolgokra, különösen a bagdadi vasutra vonatkoznak. Rouet csak eszköze volt Maimon Bernátnak, a kinek üzleti érdekei vannak Keleten. Cruppy kinevezése után azonnal a legszigorúbb vizsgálatot követelte s így aztán sikerült megállapítani, hogy az okmánylopás értelmi szerzője Maimon volt.

NYILTTÉR.

BÚTOR

átköltözés miatt,

OLCSÓ

gyári árban

REISZ butorgyárában

május 1-től

Rákóczi-ut 14.

KÖZGAZDASÁG.

A gazdasági egyesület gyűlése.

A Biharmegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya, tegnap délelőtt 10 órakor Markovits Antal egyleti elnök elnökléte alatt gyűlést tartott, melyen jelen voltak: Papp Imre egyleti alelnök, Des Echerolles Kruspér Gilbert, Jancsó Lajos, Kolozsy Béla, Kornstein Herman, Merza Jenő, dr Molnár Imre, Molnár Lajos, Markovits Károly, Rónay Armin, Schwartz Ferenc, Weingartner Andor egyleti titkár, választmányi tagok.

Markovits Antal elnök a megjelent tagokat üdvözlővén, felhívja a titkárt a tárgyak előterjesztésére.

A földmivelésügyi miniszter a Kőszegi-féle talajmivelő gépnek és munkájának megszemlélhetése céljából az egyesület megkeresésére a nagyváradai lat. szert. káptalan hozzájárulásával úgy intézkedett, hogy az említett gép e hó 18—19—20 és 21 én a káptalan Biharpüspöki állomás mellett lévő *micskai gazdaságában* működésben látható lesz. E bemutatás tartama alatt e hó 20-án *Sporson Pál* gazdasági akadémiai tanár a gép jelentőségéről előadást fog tartani.

A választmány azután elhatározta, hogy az örökösödési illeték tervbe vett felemelése ellen a pénzügyminiszterhez felír.

A magyar gazdaságvétség megkeresésére a határmenti állatcsempészet megakadályozása tárgyában a kormányhoz felír a választmány.

Azután foglalkozott a választmány azon panaszokkal, melyek a védő oltásoknál használt anyag nem megfelelő volta miatt minduntalan felmerülnek mért is elhatározta a választmány, hogy felír a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a fontosabb védő oltásokra szolgáló anyag készítését vegye állami kezelésbe s ezzel kapcsolatosan megkeresi a választmány a földmivelésügyi minisztert, miszerint a kötelező védő oltás és állatbiztosítás kérdésének megoldására megfelelő lépéseket megtenni sziveskedjék.

Az egyesület múlt évi működéséről szóló jelentés tárgyalásának kapcsán elhatározta a választmány, hogy felír a földmivelésügyi miniszteriumhoz az Agrár kölcsönök oly képeni rendezése iránt, hogy azok a szőlős gazdákra nézve elviselhetővé tétessenek.

Azután foglalkozott a választmány a számvizsgáló bizottság jelentésével, valamint a költség előirányzattal, melyeket tudomásul vett.

Elhatározta a választmány, hogy gróf *Szechenyi* Miklós püspököt küldöttségileg fogja üdvözölni.

Még egy pár apróbb tárgy után elnök a gyűlést berekesztette.

Borgida Béla és Társa jelentése:

Budapesten

Az esős idők miatt az üzlet ma szilárdabb lett a készáru néhány fillérrel magasabb volt. Elkelt 15 000 mm. buza

Határidők sáralata:

Áprilisi buza	— — — —	11-69
Májusi buza	— — — —	11-48
Októberi buza	— — — —	10 80
Áprilisi rozs	— — — —	8-53
Októberi rozs	— — — —	8-28
Áprilisi zab	— — — —	8-72
Májusi zab	— — — —	8-50
Októberi zab	— — — —	7-33
Májusi tengeri	— — — —	5-65

Nagyváradon.

		Árak 50 kgonként
Buza	— — — —	11- — 11-40
Rozs	— — — —	7- — 7-30
Tengeri	— — — —	5-20 — 5-30
Zab	— — — —	8 — 8-20
Arpa	— — — —	8-20 — 8-70

A szerkesztésért felelős:
Dr VUCSKICS GYULA

Megnyilt az új ROSENZWEIG féle mellfűzőgyár

Szalárdi-utca 9. szám. Saját ház.

Elegáns fogadóteremmel, fényes próba szalonnal. Olcsóbb árak, szebb és elegánsabb kivitel és előzékeny kiszolgálás.

Az üzemet a tulajdonosné személyesen vezeti.

Dajkovits E.

fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben,
villany felvételei speciálitása
utólérhetetlen.

Bel- és kültöldi összeköttetéseknek fogva ajánljuk 4% os alapon legelőnyösebb feltételek mellett, előzetes költség nélkül, törlesztéses kölcsönt a birtok forgalmi vagy becsértékének 2/3 része erejéig. A kölcsön két hét alatt elintezhető. Részletes felvilágosítással vagy ajánlattal levélelileg vagy szóbeli megkeresésre, azonnal díjmentesen szolgálunk.

HERCZEG IMRE ÉS TÁRSA

Banküzlete.

Budapest, VII. k. Erzsébetkörút 44. szám.
május 1-től V. Nádor-utca 34. sz.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkaért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint a megyei főtiszteendő papság szalítója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

1251-911. tk.

Arverési hirdetmény.

A székelyhidi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy kir. kincstár végrehajtónak Novák János végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a nagyvárad kir. törvényszékhez tartozó székelyhidi kir. járásbíróóság területén levő Székelyhid község határában fekvő és a székelyhidi 16. sz. betétben A II. 1-4 sor, 2358-2361. hrsz. a. felvett s az Ujhegyen levő kertekre, házra és szántóra a végrehajtási árverést elrendelte és annak foganatosítására határidőül 1911. évi április hó 26. napjának d. e. 10 óráját a járásbíróóság árverési helyiségébe kitűzte.

Kikiáltási ár 3558 K s az árverésre kitélt ingatlanok ezen ár kétötöd részén alul el nem fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál és Székelyhid község előjáróságánál tekinthetők meg. Székelyhid, 1911. február 14. Olasz, s. k. jbró.

A kiadmány hitelül:

Hetényi,
kir. tkvvezető.

MEGELOZOTT
MOSKOVITS
ANATOMIAI CIPOGYAR

NAGYVÁRAD
KOSSUTH LAJOS-UTCA 5. SZ.
BÉMER-TÉR, (BAZAR-PÜLET.)

A Bihar megyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.
Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.
Befizetett alaptőke: 1,000.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5% os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti. Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenemű bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít házakra és földbirtokokra. 161

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle
Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul. Mindenemű izzólámpa különlegességek, fényképes izzólámpák ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.

villamos világítás

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítést, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

81

Egész éjjel ügyeletos szolgálat

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön céllal épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

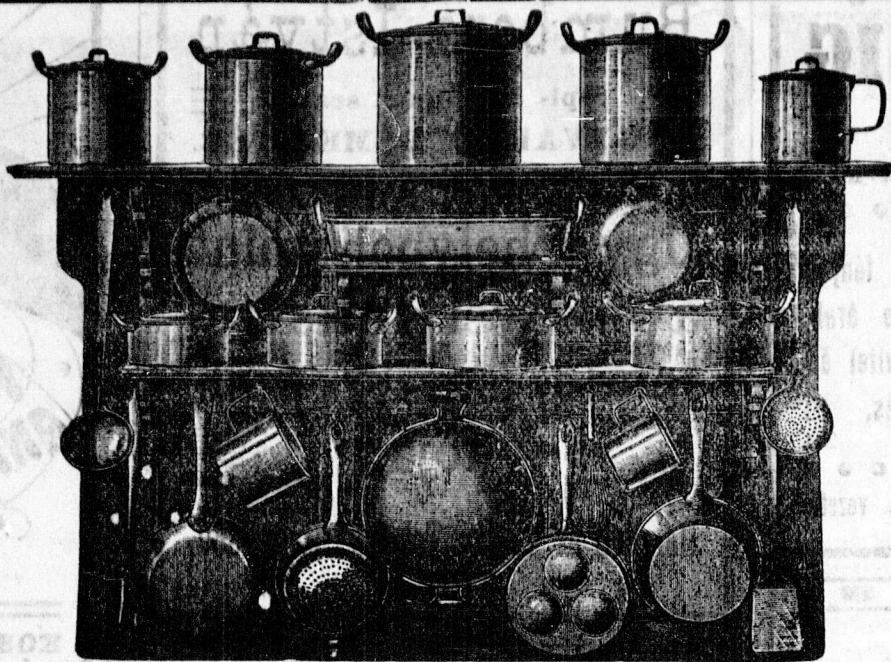
12 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Főszerelő telefonja 55. sz.

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut. Telefon 390. sz.

Modern
konyhaberendezések
zománcos és tiszta
aluminiumból.

Tavaszi ujdonságok

Vasbutorok u. m.:

szekrényágy
3 matracca

K 19.50.

Gyermekágyak

K 26-tól.

Olajban tört és zománcz-festékek.

Az itteni piacon 22 év óta fennálló festéknagykereskedésemet és vegyészeti gyáramat teljesen újonnan berendezve és a legújabb villanyüzemű gépekkel felszerelve saját há- Zöldfa-u. 17. sz. a. helyeztem át, hol állandóan nagy raktárt tartok az összes föld-festékekből, olajban tört és zománcz-festékekből stb. Register cassámon minden vevő egy kelettel ellátott szelvényt kap, melyeket minden hó végéig összegyűjtve, az összeg 8 százalékaig árut kap jutalék gyanánt.

Emke padlólack és parkertfénymáz!**Diana és Pedal cipőkrém a legjobb!**

A nagyérdemű közönség eddigi bizalmáért hálás köszönetet mondva, kérem a további támogatást is, tisztelettel

BERKES BERTALAN

EMKE padlólack, parquet, fényező és vegytisztító festék gyára 238

Nagyvárad, Zöldfa-utca, saját-ház.

Szövetkezetek 10 % engedményben részesülnek.

Minden rendelés azonnal házhoz szállítva.

Telefon 180 Telefon 180

Tögy és bükkfa Parkéták

a legkiválóbb minőségben
lerakással, vagy anélkül

az egyesült parkétgyárak
részvénytársaság képviselő-
ben legelőnyösebben beszerezhetők:

WEISZ LAJOS

keresk. és műszaki iroda

Szacsvay-utca 81.

Telefon 323.

A Z I G A Z,

hogy sehol sem lehet oly kelle-
— mesen szórakozni, mint —

Kecskeméthy István

„NEMZETI“ vendéglőjében.

Kitűnő magyar konyha. A legjobb
fajborok. Abonánsok polgári árban
megegyezés szerint szolgáltatnak ki.
— Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

— Belépti díj nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Szállodámban szobák 1 korona

— 60 fillértől kaphatók. —

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a
„NEMZETI“
szálloda, vendéglő és kávéház bérloje.

MEZEY JÁNOS és TÁRSÁ cég

Telefon 249.

Szent László-tér.

Telefon 249.

Ajánlja idény cikkeit

Bőjtre **Friss Tea-vajat** ¼ klgr. 45 kr. Székely tömlő-
turót, mindennemű csemege sajtokat, olajban, sósvízben
pácolt halakat, ét-olaj, hazai és déli gyümölcsök.

Husvételre **Prágai és Kassai Sódart** cukortojások, legkitű-
nőbb fűszer és különleges faj kavét

Bel- és külföldi cognac, pezsgők, likörök asztali és csemege borok.

Friss töltésű ásvány és gyógyvizek.

MAUTNER-fele gazdasági vetemény és virágmakvak.

Tisztelettel

MEZEY JÁNOS és TÁRSA.